

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van GO! middenschool De Moerbei Moerbeke-Waas te
MOERBEKE-WAAS**

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 43588

Instelling GO! middenschool De Moerbei Moerbeke-Waas

Directeur Christel BRUGGE

Adres Hospicestraat 16 - 9180 MOERBEKE-WAAS

Telefoon 09-346.82.04

Fax 09-346.62.32

E-mail info@moerbei.be

Website http://www.moerbei.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Schelde-Dender-Durme

Adres Brusselsestraat 97 - 9200 DENDERMONDE

Scholengemeenschap SG Reinaert

Adres Noordlaan 10 - 9230 WETTEREN

CLB GO! CLB Dendermonde

Adres Grote Markt 25 - 9200 DENDERMONDE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-01-2017, 17-01-2017, 18-01-2017, 19-01-2017, 20-01-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 20-01-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 22-02-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Els VAN RAEMDONCK

Teamleden Gabriël POPPE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Frans in de eerste graad A-stroom en in de tweede graad aso in de studierichtingen Latijn en Wetenschappen (leerplannen 2010/002 en 2012/002)	8
3.1.1.2 Frans in de eerste graad B-stroom en in de tweede graad bso Hout, Basismechnica en Verzorging-Voeding (leerplannen 2010/014 en 2010/025)	11
3.1.1.3 Engels in de tweede graad aso (leerplan 2012/003)	13
3.1.1.4 Hout en Mechanica in de eerste graad B-stroom in de beroepenvelden Hout en Metaal (leerplannen 2008/008 en 2008/010)	15
3.1.1.5 Hout in de tweede graad bso Hout (leerplan 2005/045)	16
3.1.1.6 Techniek in de A-stroom van de eerste graad (leerplannen 2010/006 en 2015/042)	19
3.1.1.7 Techniek in de eerste graad, 1B (leerplannen 2010/018 en 2016/001)	21
3.1.1.8 Specifiek gedeelte in de tweede graad bso Basismechnica (leerplan 2013/001)	23
3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	24
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	25
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	26
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	27
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	28
4.1 Leerbegeleiding	28
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	30
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	33
6.1 Wat doet de school goed?	33
6.2 Wat kan de school verbeteren?	33
6.3 Wat moet de school verbeteren?	33
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

GO! middenschool 'De Moerbeï' situeert zich in het landelijke Moerbeke-Waas. De school behoort bij Scholengroep 18 en onderschrijft het pedagogisch project van het GO! onderwijs van de Vlaamse gemeenschap. 'De Moerbeï' beschikt over een eigen infrastructuur en streeft ernaar als kleine middenschool zelfstandig te kunnen blijven bestaan.

De school biedt in de eerste graad zowel een A- als een B-stroom aan. In de tweede graad is er naast het aso-aanbod Latijn en Wetenschappen ook een bso-aanbod Hout, Basismechanica en Verzorging-Voeding. Kenmerkend voor de school zijn haar kleinschaligheid en de sterke resultaten voor welbevinden met een kwaliteitsvolle inzet voor leerbegeleiding. Omwille van het beperkte aanbod en het ontbreken van een derde graad, kiezen niet alle potentiële leerlingen voor deze middenschool.

'De Moerbeï' heeft er bewust voor gekozen dit schooljaar te starten met een nieuwe onderwijsorganisatie in de eerste leerjaren A- en B-stroom om de school een nieuw elan te geven en op die manier ook meer leerlingen aan te trekken. De school is erin geslaagd het aantal leerlingen in de eerste graad te verdubbelen en het dalend leerlingenaantal een halt toe te roepen. De leerlingen zijn ingedeeld in 'nestklassen' 1A en 1B, die elk over één 'nestleraar' beschikken die zijn of haar opdracht bijna integraal bij de leerlingen doorbrengt. Samen met een co-teacher en met vakleraren, begeleiden zij de leerlingen in hun ontwikkelings- en onderwijsleerproces. De leerlingen worden gestimuleerd hun eigen leren in handen te nemen met ondersteuning van alle leraren. De school kenmerkt zich door een zeer grote inzet van het lerarenteam en van de directeur, en het geloof in de nieuwe uitdagende vorm van leren waarbij de leerling centraal staat.

De erkenningsonderzoeken gebeurden op basis van een representatief staal van vakken uit de basisvorming en het specifieke gedeelte. Het onderzoek toont aan dat de leerlingen de leerplandoelstellingen voor Engels in de tweede graad aso, voor Frans in de B-stroom en in bso tweede graad in voldoende mate bereiken. Dit geldt ook voor de leerplanrealisatie voor hout en mechanica in de eerste graad B-stroom en voor het specifieke gedeelte in de tweede graad bso Basismechanica. Bovendien is ook de uitrusting van de 'nestklassen', de taalklassen en de werkplaatsen kwaliteitsvol. De leerplanrealisatie voor Frans in de A-stroom en in de tweede graad aso, voor de tweede graad bso Hout en voor Techniek in de A-stroom en in 1B voldoen niet. De tekorten zijn vooral te wijten aan een onvoldoende leerplangerichte aanpak en evaluatiepraktijk.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school leerbegeleiding centraal stelt in het schoolgebeuren van elke dag. De leeromgeving is stimulerend, groen en aangenaam en speelt in op de leerbehoeften van de leerlingen. Tal van schoolprojecten en opdrachten illustreren het belang dat de school hecht aan samenwerking en aan de ontplooiing van de individuele talenten van elke leerling. Dit blijkt ook uit de positieve werking rond de vakoverschrijdende eindtermen in de doorgelichte contexten 'Lichamelijke gezondheid en veiligheid' en 'Omgeving en duurzame ontwikkeling'.

Het algemeen beleid kenmerkt zich door zijn laagdrempeligheid, grote openheid en participatieve besluitvorming. Niet enkel de samenwerking met het schoolbestuur verloopt constructief, ook de 'vriendenkring' en de leerlingenraad spelen een belangrijke rol in het schoolgebeuren. Het lerarenteam werkt constructief samen en is veranderingsbereid om de nieuwe onderwijsorganisatie alle kansen te geven. Vakgerichte nascholingen blijven daarnaast noodzakelijk om het niveau te bewaken. De vakgroepwerking kan zich nog sterker richten op inhoudelijk overleg. De werksfeer is aangenaam en respectvol. De directie heeft in overleg met het team een nieuwe en verhelderende schooleigen visie uitgewerkt.

De school respecteert de regelgeving en besteedt in sterke mate aandacht aan de systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en werkomgeving.

Ingevolge het onderzoek concludeert het doorlichtingsteam dat GO! middenschool 'De Moerbei' ten minste drie schooljaren de tijd krijgt om de tekorten uit de erkenningsonderzoeken weg te werken. Pas dan zal ook de impact en het effect van de 'nestklassen' in de eerste graad A- en B-stroom voor het eerst ten volle duidelijk zijn. In alle geval is dit een school waar het welbevinden van personeel en leerlingen centraal staat.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, techniek	
Graad 1 B	Frans, techniek	
Graad 1 Hout - Metaal	Frans	hout, mechanica
Graad 1 Latijn	Frans, techniek	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Frans, techniek	
Graad 1 Mode - Verzorging-voeding	Frans	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, techniek	
Graad 1 Sociale en technische vorming	Frans, techniek	
Graad 2 ASO Latijn	Engels, Frans	
Graad 2 ASO Wetenschappen	Engels, Frans	
Graad 2 BSO Hout	Frans	hout
Graad 2 BSO Basismechanica	Frans	specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Verzorging-voeding	Frans	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Frans in de eerste graad A-stroom en in de tweede graad aso in de studierichtingen Latijn en Wetenschappen (leerplannen 2010/002 en 2012/002)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod is onvolledig en onevenwichtig, niet altijd op het correcte beheersingsniveau en mist samenhang. Op basis van de jaarvorderingsplannen kan niet geconcludeerd worden dat de leerlingen de leerplandoelstellingen volledig en evenwichtig aangeboden krijgen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Uit het aanbod van vorig schooljaar blijkt dat de aandacht bijna uitstuitend gaat naar de vormcorrectheid. Het overgewicht aan ondersteunende kennis leidt tot een huistakenbeleid waarin geen aandacht besteed wordt aan de vaardigheden, met uitzondering van het eerste leerjaar A-stroom waarin sporadisch een leestekst zit. Bovendien is er geen samenhang in het aanbod waardoor een duidelijke leerlijn ontbreekt. Noch de verschillende verwerkingsniveaus noch alle tekstsoorten komen aan bod.

Dit schooljaar is de aanpak gekanteld zodat de leerlingen in de 'nestklas 1A' (eerste leerjaar A-stroom) veel gedifferentieerder werken en vorderingen maken op hun eigen tempo. Zij krijgen taken en opdrachten die aangepast zijn aan het te verwerven taalbeheersingsniveau in uitnodigende contexten. De leerlingen maken daarvoor o.a. gebruik van multimediamateriaal. In de overige leerjaren (tweede leerjaar A-stroom en tweede graad aso) blijkt tijdens de klasbezoeken dat het taalvaardigheidsniveau van de leerlingen beneden de verwachtingen zit. Leerlingen zijn niet in staat een eenvoudig gesprek aan te gaan in het Frans en blijven tot in de tweede graad elementaire fouten maken.

De vak- en instructietaal is het Nederlands. Leerlingen spreken de leraren niet aan in de doeltaal en vragen systematisch vertalingen. Dit hypothekeert de realisatie van luister- en spreekdoelen. De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen niet voor de vaardigheden. De aandacht voor vakattitudes en strategieën is nog onvoldoende ingeburgerd. Vorig schooljaar slaagde drie kwart van de leerlingen niet voor Frans in het eerste leerjaar van de tweede graad aso.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Uit de evaluatiepraktijk van vorig schooljaar blijkt dat deze onvolledig, onevenwichtig, niet transparant en niet altijd op het correcte beheersingsniveau is. De link met de leerplandoelen ontbreekt meestal.

Het accent, zowel voor de taken die meetellen voor dagelijks werk als voor de examens, ligt op de ondersteunende kennis. Wat de leerlingen van de taal kennen primeert op wat de leerlingen met de taal kunnen doen. De focus ligt op het veeleer contextloos reproduceren van woordenschat en grammaticale structuren. Schrijfvaardigheid wordt foutief geïnterpreteerd als het uitschrijven van een dialoog of het toepassen van ondersteunende kennis.

Luistervaardigheid wordt herleid tot het louter invullen van woorden of werkwoordsvormen in een doorlopende tekst. Enkel in het eerste leerjaar A-stroom zijn er goede voorbeelden van evaluatiepraktijk in een aangepaste context en op het correcte taalbeheersingsniveau. Vanaf het tweede leerjaar is de evaluatiepraktijk echter ontoereikend waardoor in de eerste graad de leerplandoelstellingen niet correct worden geëvalueerd. Er is geen opbouw over de vier leerjaren heen. Beheersingsniveaus en tekstsoorten worden qua moeilijkheidsgraad niet chronologisch opgebouwd en zijn vaak niet afgestemd op het leerplan.

Dit schooljaar is een nieuw lerarenteam Frans gestart en het onderzoek van de evaluatie van december 2016 en van het dagelijks werk in de tweede graad tonen al een meer leerplangerichte evaluatiepraktijk in vergelijking met vorig schooljaar. Toch kan op basis hiervan vooralsnog niet geconcludeerd worden dat de leerlingen het correcte taalbeheersingsniveau van een 'onafhankelijk gebruiker' zullen bereiken aan het einde van de tweede graad aso.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De lessen in de 'nestklas 1A' verlopen minder gestructureerd omdat elke leerling op zijn eigen tempo de opdrachten kan afwerken. Toch dient het team erover te waken dat de spreekkansen en de interacties tijdens de lessen in de doeltaal gebeuren. Dankzij de co-teaching en de zeer kleine klasgroepen vanaf het tweede leerjaar, kunnen de leraren individuele begeleiding en remediëring bieden. Er werd dit schooljaar ook gestart met een nieuw leerboek dat beter aansluit bij de interesses van de leerlingen. Het legt bovendien meer de nadruk op vaardigheden en kan op die manier bijdragen aan het optimaliseren van het onderwijsaanbod.

Voor leerlingen die de ondersteunende kennis te weinig beheersen zijn er extra lesmomenten over de middag of tijdens het achtste lesuur. Er is een zeer grote bereidheid van het lerarenteam om leerlingen bij te werken. Desondanks is de leerwinst te klein om van een correct taalbeheersingsniveau te kunnen spreken.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

In het eerste leerjaar van de A-stroom werkt de school sinds september met een nieuwe organisatievorm: de 'nestklas 1A'. De klasopstelling en het werken met een co-teacher bevorderen de mogelijkheden tot gedifferentieerd werken. Voorwaarde is wel dat ook de co-teacher de Franse vak- en instructietaal correct hanteert.

Dit schooljaar zitten er slechts vier leerlingen in het eerste leerjaar van de tweede graad. Het tweede leerjaar aso wordt niet ingericht omwille van een tekort aan leerlingen. Dit maakt het gebruik van diverse werkvormen moeilijk. Het onderwijs is bijna individueel.

Sinds vorig schooljaar heeft de school minstens vier verschillende leraren Frans moeten inschakelen vanaf het tweede leerjaar A-stroom. Deze frequente leraarswissels werken uiteraard niet bevorderlijk voor het bereiken van de leerplandoelstellingen. De leerlingen hebben nood aan een eenduidige visie en een gelijkgerichte aanpak voor Frans.

Tijdens de verschillende projectweken of uitstappen vallen de lessen vaak weg. Het is belangrijk dat de school nadenkt op welke manier deze uren Frans ook in de projecten kunnen geïntegreerd en gewaarborgd worden. Een Franstalige film bekijken is daarvoor ontoereikend.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Zowel de 'nestklas 1A' als het vaklokaal Frans voor alle overige jaren, beschikken over de leermiddelen om de leerplandoelstellingen te bereiken. De nieuwe 'nestklas 1A' is bovendien mooi ingericht om de leerlingen in een aangename en uitnodigende leeromgeving alle mogelijke leeransen te bieden. De leraren zetten internet en ICT frequent in.

Deskundigheidsbevordering
Overleg

Sinds dit schooljaar is er omwille van de 'nestklas' meer overleg tussen het (nieuwe) lerarenteam Frans. Vooralsnog is het te vroeg om te besluiten dat dit horizontaal en verticaal overleg zal leiden tot een noodzakelijke opwaardering van het aanbod en van de evaluatiepraktijk in aso. De knowhow en expertise zijn bij deze gemotiveerde en betrokken leraren wel aanwezig, al blijven vakgerichte nascholingen een aandachtspunt. De leraren tonen een grote bereidheid om aan de slag te gaan met de opmerkingen van de doorlichting om op die manier de output voor Frans in de A-stroom en in aso tweede graad te verbeteren.

3.1.1.2 Frans in de eerste graad B-stroom en in de tweede graad bso Hout, Basismechanica en Verzorging-Voeding (leerplannen 2010/014 en 2010/025)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen op een voldoende wijze. Zowel het onderwijsaanbod als de evaluatiepraktijk voldoen. De leeromgeving is krachtig.

Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod is vrij volledig, vrij evenwichtig en met voldoende
<i>Volledigheid</i>	samenhang om het beheersingsniveau van een 'basisgebruiker' te garanderen.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	Zowel informatieve als prescriptieve teksten komen voor luister- en leesvaardigheid op het correcte beheersingsniveau aan bod. Narratieve teksten zijn ondervertegenwoordigd. De ondersteunende kennis blijft terecht heel basic en er gaat voldoende onderwijstijd naar het inoefenen op het kopiërende en beschrijvende niveau van de basiscompetenties.

Uit het klasbezoek aan 'nestklas 1B' blijkt dat de leraren op een efficiënte en vlotte manier inspelen op de leerbehoeften van de zeer diverse leerlingengroep. De leerplandoelstellingen vormen de basis van de taken. De leerlingen krijgen diverse korte opdrachten die hen uitdagen de basiskennis toe te passen en te begrijpen in een context. Waar nodig geven de leraren extra toelichting of ondersteuning. Leerlingen die dat wensen kunnen zelfstandig verder werken, al is ook duo- en groepswork mogelijk. De vak- en instructietaal is vooral het Nederlands, waar in dit basisaanbod het ook mogelijk is consequent klaswoordenschat aan te bieden in de doeltaal. Dit is vooralsnog een gemiste leerkans.

Vanaf het tweede leerjaar zijn de klasgroepen klein tot zeer klein, en drillen de leraren nog iets te veel op ondersteunende kennis en vormcorrectheid. Het te bereiken taalbeheersingsniveau blijft dat van een 'basisgebruiker' op kopiërend en beschrijvend niveau. Er zijn enkele mooie voorbeelden die inspelen op de leefwereld van de leerlingen, al kan dit nog sterker uitgewerkt worden. Ook in de tweede graad vormt het gebruik van een basis klaswoordenschat in de doeltaal tijdens elke mondelinge interactie nog een uitdaging. Dit komt de elementaire luister- en spreekattitude onvoldoende ten goede. De leraren blijven zich wel terecht beperken tot het aanbieden van het correcte basisbeheersingsniveau.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Het onderzoek van de evaluaties van vorig schooljaar toont aan dat de evaluatiepraktijk evenwichtig en volledig is en op het correcte taalbeheersingsniveau blijft. In het puntentotaal weegt de beoordeling van ondersteunende kennis nog te zwaar door.

Voor het dagelijks werk zijn er naast de oefeningen op ondersteunende kennis op het kopiërende niveau, enkele creatieve opdrachten op beschrijvend niveau waarbij de leerlingen mogen tonen wat ze al kunnen doen met de taal. Dit werkt stimulerend. Alle vaardigheden krijgen een beoordeling via de taken en opdrachten die de leerlingen doorheen het schooljaar indienen. Er staat ook een quoterings op leerattitudes zoals 'stiptheid' en 'medewerking'. Deze beoordeling hangt af van de betrokken leraar en is bijgevolg onvoldoende transparant.

Voor luister- en schrijfvaardigheid staan de opdrachten soms nog in het Nederlands. Dit is een weerspiegeling van de klaspraktijk. Vertalingen komen ook nog altijd voor. Deze dagen de leerlingen onvoldoende uit om compenserende strategieën te hanteren. Het gebruik van een woordenboek stimuleert daarentegen wel de toepassing van een leerstrategie. Daarop wordt nog te weinig ingezet. De opdrachten voor spreekvaardigheid en mondelinge interactie zijn afgestemd op de leerplandoelen en correct uitgewerkt. Een scorewijzer om de beoordelingen te objectiveren ontbreekt.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerbegeleiding in de 'nestklas 1B' is zeer sterk uitgewerkt en een voorbeeld van goede praktijk. Het is een hele uitdaging om als leraar met deze zeer heterogene groep leerlingen aan de slag te gaan en hen alle leeransen te bieden. In alles staat het welbevinden en de leerwinst van de leerlingen centraal. De rol van deze leraren is een combinatie van zorg- en vakleraar. De aanpak is holistisch. Zij slagen daar over het algemeen in, dankzij de inzet van differentiërende en activerende werkvormen en het ontwerpen of gebruiken van nieuw cursusmateriaal.

Vanaf het tweede leerjaar en in de tweede graad is de leersituatie totaal anders met zeer kleine klasgroepen en een 'klassieke' klasopstelling. Hierbij is het onderwijs minder gedifferentieerd en oogt het meer gestructureerd. De leraar geeft vooral individueel feedback en nodigt de leerlingen uit om over de middag of tijdens het achtste lesuur remediërslessen te volgen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

In de 'nestklas 1B' en vanaf het tweede leerjaar B-stroom zitten de klassen altijd samen, ongeacht hun vakspecialisatie. Dat maakt het moeilijker in te spelen op vakspecifieke taalsituaties. Nchtans zijn de klasgroepen vanaf het tweede leerjaar zo klein dat dit wel mogelijk is. Enkel in de nestklas is de klasgroep veel groter en is de voorkennis van Frans zeer divers bij het begin van het schooljaar. Het lerarenteam, de 'nestleraar' en de co-teacher, bewaken daarom de structuur en het verloop van de lesopdrachten. Zij spelen sterk in op de individuele leernoden.

Frans is voor deze leerlingen in het bso niet 'cool', zij zien er vaak het nut niet van in omdat hun passie ligt bij de beroepsopleidingen. De organisatie van een project waarbij Frans actief ingezet wordt om in interactie te gaan over hun passie, is vooralsnog een uitdaging.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Zowel de 'nestklas 1B' als het vaklokaal Frans voor alle overige leerjaren, beschikken over alle noodzakelijke leermiddelen om de leerplandoelstellingen te bereiken. De nieuwe 'nestklas 1B' is bovendien zeer mooi en licht ingericht om de leerlingen in een aangename en uitnodigende leeromgeving alle mogelijke leerkansen te bieden. De leraren zetten internet en ICT frequent en adequaat in.

Deskundigheidsbevordering
Overleg

Tot vorig schooljaar was er weinig tot geen inhoudelijk overleg tussen de vakleraren Frans. Dit blijkt uit de verschillende aanpak en evaluatiepraktijk in aso en bso. Sinds de start van de 'nestklassen' 1A en 1B is er meer overleg en ziet het nieuwe lerarenteam Frans de meerwaarde in van uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden. Hierin ligt vooral de toekomstige uitdaging voor de vakgroep moderne vreemde talen. Ongeacht de grote aandacht voor zorg blijft het doel dat alle leerlingen het correcte taalbeheersingsniveau verwerven, conform de leerplandoelstellingen.

3.1.1.3 Engels in de tweede graad aso (leerplan 2012/003)

Voldoet

De leerlingen krijgen een kwaliteitsvol onderwijsaanbod en bereiken de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk volstaat. De uitrusting en de leerbegeleiding zijn zeer goed.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsaanbod is volledig, evenwichtig, op het gepaste beheersingsniveau en met voldoende samenhang.

De verschillende onderdelen van het leerplan worden evenwichtig aangeboden, zoals blijkt uit het planningsdocument. Alle tekstsoorten en verwerkingsniveaus worden behandeld. De leraren bieden uitdagende contexten en opdrachten aan die de leerlingen uitnodigen alle vaardigheden en kennis in te zetten.

Een voorbeeld van goede praktijk is de manier waarop de uitstap naar Londen wordt georganiseerd in het tweede leerjaar van de tweede graad. De leerlingen krijgen opdrachten en taken waardoor zij verplicht met een onbekende Engelstalige in gesprek moeten gaan. Ze staan mee in voor de organisatie van de uitstappen. De leerlingen krijgen de eindverantwoordelijkheid voor het slagen van de gehele opdracht. Daarvoor zetten zij al hun kennis en vaardigheden in en tonen ze spreek- en schrijfdurf (via de blog die ze onderhouden). Ze behalen het vereiste niveau van onafhankelijk gebruiker 'die zich kan redden in de meeste situaties tijdens reizen in het gebied waar de taal gesproken wordt'.

Tijdens het klasbezoek blijkt dat geen enkele leerling aarzelt om in de doeltaal een gesprek aan te gaan. De output is goed en de leerlingen voeren taaltaken uit in realistische contexten die aansluiten bij hun leefwereld. Alle leerlingen slagen doorgaans voor Engels.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is volledig, evenwichtig, op het gepaste beheersingsniveau en vrij transparant. Uit de evaluaties van vorig schooljaar blijkt dat niet enkel de ondersteunende kennis, maar ook de vaardigheden in de examens aan bod komen. Bovendien zijn ook de resultaten voor dagelijks werk gebaseerd op quoteringen die niet enkel de ondersteunende kennis, maar ook luister-, lees- en spreekvaardigheid beoordelen. De belangrijkste opmerking is dat voor schrijfvaardigheid soms een te strak kader van grammaticale correctheid wordt opgelegd bij de uitvoering ervan. Ook ontbreekt meestal de bronvermelding bij lees- en luisterteksten en komt sporadisch een onnodige vertaal oefening voor. Het beoordelend niveau kan nog meer aan bod komen in de evaluatiepraktijk. De leraren werken niet enkel met evaluatieroosters om de schrijf- en spreekvaardigheid te objectiveren, maar maken ook gebruik van zelf- en peerevaluatie. Op die manier krijgen de leerlingen meer inzicht in de verschillende criteria die van belang zijn bij een presentatie of een mondelinge interactie.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren zijn sinds dit schooljaar gestart met een nieuwe leer methode omdat de vorige leerboeken te weinig gebruikt werden. Zij stemmen het studiemateriaal af op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. In alles staat het welbevinden van de leerlingen centraal. De leraren hebben een zeer goede band met de kleine klasgroep en genereren een maximale leerwinst. De doeltaal wordt efficiënt gebruikt voor het bereiken van de leerplandoelstellingen. Ondanks de zeer kleine klasgroep, slagen de leraren erin verschillende activerende werkvormen te gebruiken die de leerlingen uitdagen om de doeltaal consequent te hanteren. De feedback gebeurt systematisch en continu. Indien nodig wordt er bijles gegeven over de middag of tijdens een achtste lesuur.
Onderwijsorganisatie <i>Samenstelling klasgroepen</i> <i>Organisatie curriculum</i>	De klasgroepen zijn zo klein dat er bijna van privé-onderwijs kan gesproken worden. Dit schooljaar is er geen tweede jaar van de tweede graad omwille van een tekort aan leerlingen. Dit maakt het voor de leraren vaak moeilijk om te blijven variëren in werkvormen. Soms vallen enkele Engelse lessen weg omwille van de projectweken. Deze verloren onderwijstijd kan niet altijd ingehaald worden. De school dient dit te bewaken.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Er is een apart leslokaal voor Engels waar alle noodzakelijke leermiddelen aanwezig zijn. De leraren zetten het ICT- en multimediamateriaal systematisch in. De leerlingen onderhouden een eigen Engelstalige blog.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i>	De middenschool telt op dit ogenblik maar één leraar Engels. Zij sluit aan bij de vakgroep moderne vreemde talen. Haar expertise en de goede resultaten die de leerlingen voor Engels bereiken, kunnen nog sterker benut worden via het delen van goede praktijkvoorbeelden van aanbod- en evaluatiepraktijk.

3.1.1.4 Hout en Mechanica in de eerste graad B-stroom in de beroepenvelden Hout en Metaal (leerplannen 2008/008 en 2008/010)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De uitrusting voldoet en de evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod	Zowel voor hout als mechanica bereiken de leerlingen de meeste onderwijsdoelstellingen in voldoende mate. Het aanbod is vrij volledig en voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De verschillende onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes komen evenwichtig aan bod. Het aanbod is voldoende afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen en vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	
Voor praktijk mechanica maken de leraren gebruik van een goed uitgewerkte en bij het leerplan aansluitende opdrachtenreeks. Enkele oefeningen zijn gedateerd. Voor technisch vak mechanica komen enkele doelstellingen nog niet aan bod (onderscheid staal en gietijzer, basissymbolen bij de recyclage van kunststof en lijmen).	
Voor praktijk hout komen de voorgeschreven manuele bewerkingen, verbindingstechnieken en materialenleer (massief, plaat), bevestiging, afwerkingsmiddelen, veiligheid aan bod in nog beter uit te werken projecten. Voor technisch vak hout komen enkele doelstellingen nog niet aan bod (tekenen van twee- en driedimensionale voorstellingen, opstellen van een werkmethode, materiaalstaat lezen, de functionele relatie van onderdelen).	
Uitrusting	De school beschikt over voldoende leermiddelen en ICT-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De vakgroep zet het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting efficiënt in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen. De werkplaatsen zijn ruim en goed ingericht.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	
Evaluatiepraktijk	De meeste leerplandoelstellingen komen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De opdrachten en vraagstelling zijn eenduidig en in voldoende mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. Voor theorie hout zijn de evaluatiecriteria en de cesuur niet altijd transparant. Schriftelijke commentaar ontbreekt vaak bij de verbetering.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

Leerbegeleiding Voor mechanica is het studiemateriaal gestructureerd en voldoende afgestemd op het niveau van de leerlingen. Voor hout sloot het cursusmateriaal vorig schooljaar minder goed aan bij het leerplan. Sinds dit schooljaar gebruiken de leraren gestructureerd cursusmateriaal, dat nog verder moet aangevuld worden om alle leerplandoelstellingen te dekken.

Preventief
Curatief

De leraren gebruiken activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelen. De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen. Voor praktijk zijn de werkopdrachten voldoende gestructureerd en representatief voor de leerplandoelstellingen. De aandacht voor modern design en attractieve werkstukken kan nog versterkt worden.

3.1.1.5 Hout in de tweede graad bso Hout (leerplan 2005/045)

Voldoet niet

De school kan niet aantonen dat de leerlingen alle doelstellingen in voldoende mate bereiken. Het aanbod en de leerlingenevaluatie beantwoorden onvoldoende aan het leerplanconcept.

Onderwijsaanbod De leerplanrealisatie vertoont hiaten en is nog onvoldoende afgestemd op het geïntegreerde concept. De ondersteunende rol van theorie bij de praktische uitvoeringen krijgt nog onvoldoende aandacht. De opdrachten kaderen nog onvoldoende binnen het technologische proces, dat wordt gekenmerkt door een duidelijke opdrachtomschrijving, het verwerven van relevante kennis, de voorbereiding en de realisatie. De vakgroep kan niet aantonen dat de verschillende onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes voldoende aandacht krijgen.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Voor praktijk zijn er geen uitgewerkte praktijkopdrachten of realisatiebewijzen beschikbaar. De beschikbare werkstukken getuigen wel van voldoende zin voor afwerking en onderstrepen de vakdeskundigheid van de leraren. Voor theorie baseerde de school zich vorig schooljaar op leerboeken die in onvoldoende mate afgestemd waren op de leerplandoelstellingen. Aangezien de boeken inhoudelijk slechts gedeeltelijk bij het leerplan aansluiten, worden sommige doelen sterk benadrukt terwijl andere nauwelijks aan bod komen. Dit werd vanaf dit schooljaar bijgestuurd waardoor er momenteel wel al een betere leerplangerichtheid is. De studierichting kampt met zware rekruteringsproblemen waardoor er vorig schooljaar enkel een tweede leerjaar was met slechts twee leerlingen en waarvan er slecht één geslaagd was. Dit schooljaar is er enkel een eerste leerjaar met slechts twee leerlingen.

Naast de basismodules ‘manuele houtbewerking’, ‘manuele houtverbinding’, ‘basis machinale houtbewerking’ en ‘machinale houtbewerking’ biedt de school ook een aantal leerinhouden aan van de module ‘ramen en deuren’. De doelstellingen in verband met het aanbrengen van beschermings- en afwerkingslagen komen niet aan bod. De leerlingen werken overwegend met massief hout. De kwaliteit van de werkopdrachten voldoet, maar de resultaten zijn gebaseerd op een onvolledig onderwijsaanbod en een niet valide evaluatie. Hierdoor geven de resultaten geen correcte en volledige informatie over de bereikte leerplandoelstellingen per leerling.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over voldoende materiële middelen en werkruimte om de leerplandoelen te realiseren. De werkplaats bestaat uit een ruime machinewerkplaats met montageruimte en een hierbij aansluitende werkplaats voor manuele houtbewerking. Orde en netheid krijgen in de werkplaats, voldoende aandacht. Naast deze werkplaats kan de vakgroep ook nog beschikken over een magazijntje en een vaklokaal in een nabijgelegen containerklas. De machines zijn voldoende beveiligd. De slijpmolen is nog onvoldoende beveiligd. De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden en worden gepast gebruikt. De werk- en loopzones zijn correct afgebakend. De school beschikt over voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Bij gebrek aan verantwoordingsstukken kan de vakgroep niet aantonen dat de evaluatiepraktijk valide verloopt. Vooral voor praktijk worden onvoldoende documenten voorgelegd. Alle onderwijsdoelstellingen komen niet effectief, evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod.

De evaluatie is nog onvoldoende transparant. Voor de technische vakken worden de leerlingen geëvalueerd aan de hand van toetsen en exams, waarbij de onderliggende criteria niet altijd duidelijk zijn. De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen voldoet niet. Er wordt nog niet op een evenwichtige wijze gepeild naar de verschillende beheersingsniveaus van het leerplan. De nadruk ligt te sterk op kennisreproductie bij de theoretische onderdelen. Daarbij wordt ook soms gepeild naar kennis van minder relevante gegevens. De evaluatie van de praktijkoefeningen werd vorig schooljaar niet gelijkgericht aangepakt. Bij gebrek aan een duidelijke beoordelingsformat steunde de evaluatie nog te veel op de intuïtie van de leraren. Inzet en werkhouding beïnvloeden de eindresultaten sterk. De leraren koppelden hun beoordelingen rechtstreeks aan de realisatie, maar gaven niet aan hoe de toegekende scores tot stand kwamen. Deze werkwijze bracht de validiteit van de evaluatie in het gedrang. De vakgroep werkt dit schooljaar met meer transparante instrumenten, waarmee de evaluatie strikter vanuit de leerplandoelstellingen benaderd wordt. Daaraan wordt ook zelfevaluatie door de leerling gekoppeld. Deze bijsturing is nog onvoldoende concreet en leerplangericht uitgewerkt.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren begeleiden de leerlingen op een vakkundige wijze tijdens de uitvoering van hun werkopdrachten, waardoor de lessen in een aangenaam en constructief leef- en leerklimaat verlopen.

Vorig schooljaar was het studiemateriaal onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Uitgewerkte werkopdrachten ontbraken. Dit schooljaar is het, nog verder aan te vullen, studiemateriaal beter afgestemd op de leerplandoelstellingen en het niveau van de leerlingen. De leraren gebruiken overwegend instructie- en vaktaal voor het bereiken van de doelen. Het onderwijsleergesprek en de individuele begeleiding in de werkplaats zijn de meest gehanteerde werkvormen.

De leerlingen krijgen tijdens de praktijkmomenten doorgaans sterke individuele begeleiding, zodat ze bijna continu en vrijwel onmiddellijk geremedieerd worden. De leerlingen krijgen zelden schriftelijke feedback. Voor de theoretische component steunt de remediëring te weinig op een planmatige aanpak en is ze te vrijblijvend.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Tijdens de voorafgaande schooljaren vonden sporadisch formele overlegmomenten plaats. Het overleg gebeurde niet op regelmatige basis en was vooral gericht op het organisatorische aspect. Pedagogisch-didactische thema's zoals afspraken maken om gelijkgericht te werken en te evalueren kwamen zelden aan bod.

De laatste schooljaren werden er weinig vakgerichte nascholingen gevolgd. De vakdeskundigheid is wel verzekerd doordat de leraren naast hun lesopdracht ook nog als zelfstandige werken binnen de houtsector. Recentelijk heeft de vakgroep enkele tips gekregen van de pedagogische begeleiding. Er is echter nog een weg te gaan om de onderwijs- en de evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplannen en om criteria te ontwikkelen voor een kwalitatieve proces- en productevaluatie.

3.1.1.6 Techniek in de A-stroom van de eerste graad (leerplannen 2010/006 en 2015/042)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen en eindtermen in onvoldoende mate. Het aanbod van de leerplandoelstellingen is onevenwichtig. De leraren stemmen de evaluatie onvoldoende af op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Bij de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen volgen de leraren onvoldoende de leerplanvisie. Vorig schooljaar werd het leerproces gestuurd vanuit leerboeken (die voor minder dan een vijfde gebruikt werden) en een ontwerp van een digitaal leerplatform. De leraren vertrekken onvoldoende vanuit de doelstellingen van het leerplan. De voorgeschreven clusters en het onderzoeken (van eigenschappen, materialen en systemen), het gebruiken van modellen en proefopstellingen en het ontwerpen komen onvoldoende aan bod. In het aanbod is de aandacht voor de samenhang tussen de kerncomponenten (technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzes) en de dimensies (begrijpen, hanteren en duiden) onvoldoende opgenomen. Het technisch proces vertrekt nog onvoldoende vanuit een behoefte en verloopt niet altijd volgens de vijf stappen met betrekking tot het ‘probleem stellen, ontwerpen, maken, in gebruik nemen en evalueren’. De rol en het belang van technische beroepen krijgt nog onvoldoende aandacht. De evolutie van gesloten en sterk gestuurde opdrachten naar een meer open en creatievere opdracht met integratie van opzoekwerk is grotendeels afwezig.
---	--

De vakgroep kopieerde recent een aantal opdracht- en projectbundels waarvan sommige iets beter aansluiten bij de doelstellingen van het leerplan, maar ook hier vertrekt men nog onvoldoende vanuit het technisch proces. Een langetermijnplanning ontbreekt. De meeste projecten bestaan uit kant en klare pakketten in plaats van uit kwalitatieve techniekprojecten. Het actief, constructief en onderzoekend leren en werken komt onvoldoende aan bod.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het technieklokaal voldoet samen met de in de werkplaatsen beschikbare infrastructuur en uitrusting aan de minimale materiële vereisten voor de basisuitrusting. De uitrusting die beschikbaar is in de werkplaatsen (een elektrische boormachine met statief, kunststofbewerkingsgereedschap, een machinespanklem, digitale meters, didactische sets en overbrengingen) wordt echter niet gebruikt. Het gebrek aan initiatieven om te onderzoeken en te ontwerpen zijn belemmerende factoren voor een succesvolle realisatie van de leerplandoelstellingen. Het ICT-gebruik is nog ondermaats.
---	---

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Ze bestaat vooral uit een aantal productevaluaties van de realisaties en een aantal toetsen en taken waarbij de reproductie van kennis overweegt. Procesevaluatie komt weinig aan bod. Er zijn geen gelijkgerichte en duidelijke afspraken over de verhoudingen tussen ‘begrijpen’, ‘hanteren’ en ‘duiden’. Hierdoor is de evaluatie niet valide. De mogelijkheden tot zelfevaluatie worden nog weinig benut, waardoor de leerlingen onvoldoende stimulansen krijgen om hun leerproces bij te sturen.
	Competentiegericht evalueren komt nog onvoldoende aan bod. De link tussen de evaluatie(criteria) en de te bereiken competenties is vaak onduidelijk en er is geen overzicht van de bereikte leerplandoelstellingen (of competenties) voor de individuele leerling. Hierdoor blijft de evaluatie onvoldoende betrouwbaar. Dit schooljaar komen er meermaals onrealistische evaluatieresultaten voor waarbij heel de klas eenzelfde (hoog) cijfer behaalt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Door het systematisch afhandelen van de leerinhouden uit de leerboeken passen de leraren weinig activerende werkvormen toe en is het inoefenen van leerstrategieën beperkt. Dit schooljaar maken de leraren naast het leerboek, meer gebruik van zelf ontwikkelde projecten. Bij de keuze van de projecten houden de leraren echter nog onvoldoende rekening met een leerlijn en de moeilijkheidsgraad in de projecten. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen. Het onderwijsleergesprek en groepswork zijn de meest voorkomende werkvormen. De aanwezige realisaties dragen nauwelijks bij tot de bevordering van de interesse voor techniek. Ze ondersteunen het oriëntatieproces van de leerling onvoldoende.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Door het gebrek aan vakgroepwerking en de beperkte of nog niet renderende nascholingsinspanningen is er nog geen reële hefboom voor kwaliteitsverbetering. De leraren slagen er onvoldoende in om het leerplan succesvol te implementeren. Ze bewaken nog onvoldoende systematisch de leerplanrealisatie. Dat geldt vooral voor het realiseren van goed techniekonderwijs en het afstemmen van het aanbod en de leerlingenevaluatie op de leerplandoelen en competenties.

3.1.1.7 Techniek in de eerste graad, 1B (leerplannen 2010/018 en 2016/001)

Voldoet niet

De school kan in onvoldoende mate aantonen dat de leerlingen de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelstellingen in voldoende mate nastreven en bereiken. Het aanbod van de leerplandoelstellingen is onevenwichtig. De evaluatie is niet valide.

Onderwijsaanbod	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in onvoldoende mate.
<i>Volledigheid</i>	Verscheidene onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes krijgen onvoldoende aandacht. Het aanbod is onvoldoende evenwichtig en in
<i>Evenwicht</i>	onvoldoende mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de
<i>Beheersingsniveau</i>	onderwijsdoelstellingen. Het aanbod vertoont onvoldoende horizontale en
<i>Samenhang</i>	verticale samenhang. Er is een overaanbod voor de verkenninggebieden voeding en elektriciteit, terwijl de andere verkenninggebieden nauwelijks aan bod komen.

Sommige leerplandoelstellingen worden nagestreefd met een selectie van techniekprojecten die zich situeren binnen de ruimte van de verplichte en de zelfgekozen verkenninggebieden. In de techniekprojecten worden de kerncomponenten (technisch systeem, technisch proces, keuzes en hulpmiddelen) en de drie dimensies (begrijpen, hanteren en duiden) niet altijd even doeltreffend uitgewerkt en/of met elkaar verbonden. Aan de dimensie 'hanteren' besteedt de vakgroep voldoende onderwijstijd. Levenselijke en herkenbare behoeften of probleemstellingen vormen meestal niet het uitgangspunt van de (deel)projecten. Doorgaans ligt de klemtoon op het manipuleren of monteren van grondstoffen en materialen, terwijl het analyseren, ontwerpen en construeren van systemen nauwelijks aan bod komen. Technische systemen en vooral technische verschijnselen en hun toepassingen komen onvoldoende aan bod. De vijf stappen van het technisch proces (probleemstelling, ontwerpen, realiseren, in gebruik nemen en evalueren) maken niet systematisch deel uit van de projecten.

Verscheidene realisaties (opdrachten en werkstukken) zijn eerder knutselopdrachten in plaats van kwaliteitsvolle technische realisaties. De selectie van kennis overschrijdt het functionele niveau en het leren kiezen van oplossingen en passende hulpmiddelen krijgt onvoldoende aandacht. Aan het veilig en milieubewust leren gebruiken van apparaten en toestellen wordt weinig aandacht besteed. ICT-opdrachten maken nog onvoldoende deel uit van de projecten. De dimensie 'duiden' wordt te eenzijdig ingevuld. De impact van techniek op, respectievelijk de relaties van techniek met maatschappij, geschiedenis en wetenschap komen weinig expliciet aan bod.

Uitrusting	Het technieklokaal voldoet samen met de in de werkplaatsen beschikbare
<i>ICT</i>	infrastructuur en uitrusting aan de minimale materiële vereisten voor de
<i>Inzet uitrusting</i>	basisuitrusting. De uitrusting die beschikbaar is in de werkplaatsen wordt
<i>Leermiddelen</i>	echter niet gebruikt. Het gebrek aan initiatieven om te onderzoeken en te ontwerpen zijn belemmerende factoren voor een succesvolle realisatie van de leerplandoelstellingen. Het actief, constructief en onderzoekend leren en werken komt onvoldoende aan bod en het ICT-gebruik is nog ondermaats.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Ze bestaat vooral uit een aantal productevaluaties van de realisaties. Procesevaluatie komt zelden of niet aan bod. Er zijn geen gelijkgerichte en duidelijke afspraken over de verhoudingen tussen ‘begrijpen’, ‘hanteren’ en ‘duiden’. Hierdoor is de evaluatie niet valide. De mogelijkheden tot zelfevaluatie worden zelden benut, waardoor de leerlingen onvoldoende stimulansen krijgen om hun leerproces bij te sturen.
	Binnen de projecten krijgen de leerlingen deelevaluaties en bij het beëindigen van een project is er een eindevaluatie via een ‘evaluatiefiche’. Competentiegericht evalueren komt nog onvoldoende aan bod. De link tussen de evaluatie(criteria) en de te bereiken competenties is onduidelijk en er is geen overzicht van de bereikte leerplandoelstellingen (of competenties) voor de individuele leerling. Hierdoor blijft de evaluatie onvoldoende betrouwbaar. Dit schooljaar komen er meermaals onrealistische evaluatieresultaten voor waarbij heel de klas een maximum cijfer behaalt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren hebben aandacht voor het creëren van een aangenaam en positief leerklimaat. Het cursusmateriaal bestaat uit een weinig overzichtelijke bundeling van projecten met een overaanbod van de verkenninggebieden voeding en elektriciteit. Bij de keuze van de projecten houden de leraren nog onvoldoende rekening met een leerlijn en de moeilijkheidsgraad in de projecten. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen. Het onderwijsleergesprek en groepswork zijn de meest voorkomende werkvormen. De aanwezige realisaties dragen nauwelijks bij tot de bevordering van de interesse voor techniek. Ze ondersteunen het oriëntatieproces van de leerling onvoldoende.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Door het gebrek aan vakgroepwerking en de beperkte of nog niet renderende nascholingsinspanningen is er nog geen reële hefboom voor kwaliteitsverbetering. De leraren slagen er onvoldoende in om het nieuwe leerplan succesvol te implementeren. Ze bewaken nog onvoldoende systematisch de leerplanrealisatie. Dat geldt vooral voor het realiseren van goed techniekonderwijs en het afstemmen van het aanbod en de leerlingenevaluatie op de leerplandoelen en competenties.

3.1.1.8 Specifiek gedeelte in de tweede graad bso Basismechanica (leerplan 2013/001)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De uitrusting voldoet en de evaluatie is valide. Het aanbod en de evaluatie zijn voorbeeldig afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De verschillende onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes krijgen voldoende aandacht. Naast het basisgedeelte ‘algemene technische en praktische vorming’ kiest de school voor de cluster ‘koeling en warmte’. Het aanbod, dat evenwichtig en zeer goed afgestemd is op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen, vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang. Tijdens de goed uitgewerkte projecten en werkopdrachten verwerven de leerlingen de nodige kennis en inzichten over de gebruikte materialen, de gereedschappen en de machines. In de praktijklessen is er ruime aandacht voor de toepassing van een juiste werkmethode en het veilig en ergonomisch werken.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Voor praktijk en technisch vak mechanica komen alle voorgeschreven leerinhouden systematisch en kwaliteitsvol aan bod. Voor een aantal leerinhouden uit de cluster koeling en warmte maakt de school gepast gebruik van de infrastructuur van het GO! Technisch Atheneum Lokeren. Voor elektriciteit verwerven de leerlingen voldoende inzicht in eenvoudige elektrische schema's, elementaire kennis en vaardigheden om elektrische basisschakelingen en metingen uit te voeren. De school beschikt over voldoende uitrusting en leermiddelen voor de realisatie van de meeste onderwijsdoelstellingen. Voor de leerinhouden uit de cluster ‘koeling en warmte’ organiseert ze aanvullende praktijklessen in een goed uitgeruste werkplaats van het GO! Technisch Atheneum te Lokeren. Voor elektriciteit gebruikt de school een voldoende uitgerust, maar verouderde containerklas op de schoolcampus. De school beschikt over voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De vakgroep zet het beschikbare didactisch materiaal en de schooluitrusting in met het oog op het bereiken van de doelstellingen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De onderwijsdoelstellingen komen effectief, evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod in de evaluatie. De opdracht en de vraagstelling zijn eenduidig en in voldoende mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. Voor praktijk hanteert de school duidelijke en op de leerplandoelstellingen afgestemde criteria.

Leerbegeleiding De leraren begeleiden de leerlingen op een vakkundige wijze tijdens de uitvoering van hun werkopdrachten, waardoor de lessen in een aangenaam en constructief leef- en leerklimaat verlopen. Het studiemateriaal is voldoende afgestemd op het niveau van de leerlingen. De leraren gebruiken overwegend instructie- en vaktaal voor het bereiken van de doelen.

*Preventief
Curatief*

De leerlingen krijgen tijdens de praktijklessen sterke individuele begeleiding, zodat ze continu en onmiddellijk geremedieerd worden. De leerlingen krijgen voldoende schriftelijke feedback. Voor de theoretische component steunt de remediëring op een planmatige aanpak.

De leraren leveren verdienstelijke inspanningen om de teamgeest en het enthousiasme van de leerlingen te stimuleren: o.a. door het organiseren van goed geplande extramurale uitstappen en motiverende projecten.

Deskundigheidsbevordering Tijdens de voorafgaande schooljaren vonden voldoende overlegmomenten plaats. Het overleg gebeurde op regelmatige basis en was naast het organisatorische ook gericht op het pedagogisch-didactische aspect. De leraren slagen erin om de onderwijs- en de evaluatiepraktijk goed af te stemmen op de leerplannen en om criteria te ontwikkelen voor een kwalitatieve proces- en productevaluatie.

*Overleg
Vorming*

3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

Beleid	De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET. De school baseert de VOET-activiteiten op haar visie, haar pedagogisch project en op de leerplannen. De school maakt jaarlijks een VOET-inventaris per graad en kent de hiaten. De schoolleiding stimuleert de VOET-werking bij het lerarenteam. Per schooljaar zijn er verschillende projecten binnen een bepaalde context met een waardevolle en transparante invulling van de VOET.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De organisatiestructuur staat garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. De school streeft naar een breed draagvlak voor de VOET-werking bij de leraren door ze inhoudelijk en logistiek te ondersteunen. De beleidsmedewerker en de nestleraar van de A-stroom staan in principe in voor de opvolging van de organisatie, de evaluatie en de bijsturing in functie van de VOET. Zij geven informatie over VOET tijdens de leraarsvergaderingen, via mail of spreken collega's rechtstreeks aan. De leraren koppelen de VOET aan het planningsdocument en aan elke projectwerking. Het lerarenteam is altijd bereid mee te werken aan VOET-projecten of om binnen de werkgroepen, al dan niet vakoverschrijdend, de VOET te actualiseren en de realisatie ervan op te volgen.

Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen. Niet alleen de leraren, maar ook de leerlingen beoordelen projecten aan de hand van een evaluatieformulier. Dit leidde al tot bijstellingen of aanpassingen. Op basis van de inventaris van de afgelopen jaren werden een aantal initiatieven opgestart of bijgestuurd, steeds met aandacht voor de kadering binnen het pedagogisch project en de schooleigen visie.
Ontwikkeling	Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte en/of effectiviteit. Op personeelsvergaderingen en pedagogische studiedagen creëerde de school een draagvlak voor de implementatie van de VOET. De school liet zich ondersteunen door de pedagogische begeleidingsdienst in de uitbouw van een schoolbrede VOET-werking.
Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Verschillende jaarlijks terugkerende, overkoepelende initiatieven tonen het belang aan dat de school aan deze context hecht. De leraren zijn zonder uitzondering gemotiveerd om de acties die de school onderneemt te steunen en mee te bewerkstelligen, bijvoorbeeld tijdens de gezondheidsweek. Er is een evenwichtige spreiding van de inspanningen, met een aanbod afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de jongeren. De structurele opbouw over beide graden heen, zowel rond 'Verkeer' als rond 'Eigen lichaam en lichaamsbeweging' en 'Gezondheidsrisico's', zijn voorbeelden van goede praktijk.
Omgeving en duurzame ontwikkeling	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Alle leraren en leerlingen zijn bewust bezig met deze context. De actieve participatie leidde al tot tal van acties en realisaties: van recto-verso afprinten tot dikke truiendag, van '40 dagen zonder vlees' tot het samenstellen van een receptie met 'duurzame voedingshapjes', van meedoen aan de 'vogeltelweek' tot het samen maken van een boomhut en een bijenhotel, van het aanplanten van een vlindertuin tot het bestuderen van een windgenerator,... Daarnaast zijn er nog het MOS-project en het project rond Fairtrade met de Wereldwinkel, enz. Het voltallige team zorgt ervoor dat elke leerling in elke graad actief met deze context aan de slag gaat.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Deze werkwijze toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel en externe controles. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet en houdt rekening met vastgestelde tekorten en is daardoor betekenisvol voor de school. De controles gebeuren planmatig en met een beeld van de kostprijs en de zekerheid over het vereiste budget.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De school heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie verbeteren of speelt, indien mogelijk, onmiddellijk in op vastgestelde tekorten. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de woonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur), de externe dienst, de brandweer en de elektrische laagspanningsinstallaties blijken er verscheidene tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van woonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en kleinere werken. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse blijkt dat de gebruikte locaties geschikt zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Op de speelplaats is er struikel- en valgevaar door losliggende en omhoogstekende tegels. Het verwijderen van afval en materialen op de zolder, in de garage en naast de hoogspanningscabine blijft nog een aandachtspunt. Tijdens de rondgang met de preventieadviseur werden enkele risico's opgemerkt die onmiddellijk en efficiënt aangepakt en weggewerkt werden.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De leerbegeleiding van de school vertrekt vanuit het pedagogisch project en de schoolvisie die de talentontwikkeling, de leermotivatie en de leerwinst van elke individuele leerling centraal stellen. De voornaamste doelstelling is om elke leerling optimaal te laten groeien, zowel in hun persoonlijkheidsontwikkeling als in hun onderwijsleerproces.

De leerbegeleiding is sterk verankerd in de dagelijkse schoolwerking en in de lespraktijk. De verantwoordelijkheid voor de uitbouw van de brede basiszorg voor alle leerlingen ligt in de eerste plaats bij de leraren, maar is evenzeer de dagelijkse bekommernis van elke schoolmedewerker. De basisdoelstelling is om elke leerling de eindtermen te helpen bereiken in een veilige en vertrouwde groene leer- en leefomgeving. Door de kleinschaligheid volgt de school de leerlingen individueel op. Ook al blijven de directeur en de leerlingenbegeleider een belangrijke rol spelen in de operationele werking, toch verminderen de tussenkomsten van de leerlingenbegeleider door de vernieuwde klasorganisatie van het eerste jaar van de eerste graad. Daarbij nemen de leraren de zorg automatisch op en vertrekt het initiatief minder vanuit het zorgteam. In de 'nestklassen' kunnen de 'nestleraren' dankzij co-teaching directer inspelen op de leerbehoeften van de leerlingen. Bovendien leren de leerlingen verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen leervorderingen. Voor enkele leerlingen met extra noden zijn er specifieke zorgmaatregelen afgestemd op de individuele behoeftes.

Ondersteuning In elke fase van het zorgcontinuüm is er schoolinterne of -externe ondersteuning (GON-begeleider die de school kent, logopedist, ...), zodat het proces van leerbegeleiding kwalitatief kan verlopen. Voor leerlingen uit 1B is er dit schooljaar gestart met een M-team vanuit de scholengroep om mee ondersteuning te bieden in de 'nestklas'. Zowel de zorgcel op school als de cel leerbegeleiding met het CLB, nemen zorginitiatieven op. Elke leraar is voldoende geïnformeerd over de schoolvisie en -aanpak en het team toont een grote betrokkenheid via tal van extracurriculaire initiatieven. Alle informatie wordt gecentraliseerd in het leerlingvolgsysteem. Een klastitularis bewaakt de tekorten/problemen van de leerlingen per klas en brengt dit op de klassenraad. Bij een nieuwe leraar bespreekt de leerlingbegeleider alle zorgleerlingen als onderdeel van de aanvangsbegeleiding.

De leeromgevingen zijn over het algemeen krachtig en uitnodigend, zoals blijkt uit de erkenningsonderzoeken, met o.a. ondersteunende dyslexiesoftware en STICORDI-maatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren en dispensereren) op maat van de leerling. De leerlingen krijgen remediëringsopties aangeboden. Ook in praktijklessen wordt er onmiddellijk geremedieerd en is de afstand tussen de leerlingen en de leraren zeer klein. Extra inhaallessen zijn mogelijk voor sport, wiskunde, Nederlands, Frans of Engels tijdens de middagpauze of tijdens het achtste lesuur indien de leerling er nood aan heeft of omdat uit de studieresultaten blijkt dat dit nodig is voor een bepaald vak. Aan de hand van een remediëringsoptie- en feedbackfiche worden de ouders op de hoogte gehouden van de leervorderingen en de opmerkingen inzake vakattitudes.

De school besteedt aandacht aan het talenbeleid en organiseert taaltesten bij het begin en het einde van het eerste leerjaar van de eerste graad en in het tweede leerjaar van dezelfde graad. Op die manier verzekert zij de opvolging van de taalscreening en van de leervordering bij de leerling.

Het talentteam organiseert jaarlijks een interactieve talenweek waarbij de verschillende facetten van taal aan bod komen: in film, toneel, strips, gedichten, gebarentaal,... Op die manier komen alle leerlingen van de school op een ludieke manier niet enkel in contact met taalvarianten van het Nederlands, maar ook met andere vreemde talen dankzij enkele specifieke workshops. Initiatieven zoals de poëzieroute, het voorleesontbijt Nederlands, de uitleenbibliotheek tijdens de middagpauze, het project 'kranten in de klas', ..., zijn maar enkele voorbeelden die bewijzen in welke mate de school belang hecht aan taalcompetentie in functie van de leer- en persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen.

Het lopende project rond de taalposters en de 'Talenknobbels', waarbij de leerlingen een aantal talige tips en taaltoetsen krijgen, is wel aan grondige herziening, verbetering en actualisering toe. In de huidige vorm werkt dit niet taalbevorderend.

Doeltreffendheid De school heeft een goed zicht op de leerbegeleiding en de doeltreffendheid ervan. De directeur, de leerlingenbegeleider en de leraren volgen de effecten van remediëringsopties op (o.a. via de outputmeting). De resultaten worden per leerling besproken tijdens de klassenraden. De meerwaarde van de gezamenlijke inzet voor leerbegeleiding wordt duidelijk aan de hand van enkele cases. Deze tonen aan dat leerlingen, dankzij de gedifferentieerde en individuele leerbegeleiding, uiteindelijk succesvolle resultaten neerzetten, ondanks de bij aanvang vastgestelde leermoeilijkheden.

Ontwikkeling De school staat open voor nieuwe ontwikkelingen op vlak van leerbegeleiding en investeert erin. Ze legt een hoge welwillendheid aan de dag ten aanzien van de verwachtingen van de leerlingen, de ouders en de overheid. Er is bereidheid om te professionaliseren. In alles staat het belang, de toekomst en het welbevinden van de leerlingen centraal.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het leiderschap wordt opgenomen door de directeur met ondersteuning van de beleidsmedewerker en het secretariaat. De taakverdeling is weergegeven in een transparant organogram. De directeur heeft een goede relatie en samenwerking met de scholengroep. Haar belangrijkste opdracht is ervoor te zorgen dat 'De Moerbei' als middenschool kan blijven bestaan. Daartoe is er in 2016, met expliciete ondersteuning van het bestuur, gestart met een nieuw organisatiemodel in het eerste leerjaar.

Verschillende vak- en werkgroepen staan de directie bij in de uitvoering van de schoolgebonden taken. In deze kleine middenschool is de directie zeer bereikbaar en aanwezig. De familiale sfeer en de kleinschaligheid zorgen ervoor dat er frequent informele contacten zijn. Het personeel krijgt alle informatie uit eerste hand, via de elektronische leeromgeving en via vak- en personeelsvergaderingen. De leraren krijgen inspraak en verantwoordelijkheid, o.a. via een berichtenbord in de leraarskamer. In aanloop naar het nieuwe organisatiemodel zijn er tal van overleg- en vormingsmomenten om het hele team te stimuleren en om de gelijkgerichtheid te bewaken.

De directeur doet klasbezoeken en kent alle leraren. Zij houdt functioneringsgesprekken, maar heeft vooralsnog geen evaluatiegesprekken gepland. Uit de personeelstevredenheidsenquête van enkele schooljaren geleden, bleek een zekere moedeloosheid en stilstand omwille van het onzekere voortbestaan van de school en de gestage daling van het leerlingenaantal. Sinds er werd gekozen voor een radicale ommekeer en een vernieuwend project, is er een positieve dynamiek in de school en geloven de directie en de meeste leraren opnieuw in een toekomst voor 'De Moerbei'. Er is veel aandacht en tijd besteed aan het creëren van een draagvlak bij alle medewerkers. De leraren zijn over het algemeen tevreden over de inzet en het participatieve beleid van de directeur. Haar rol in het nieuwe project is er één van coach en teamondersteuner.

Visieontwikkeling De school beschikt over een specifieke eigen visie, gebaseerd op de visie van het gemeenschapsonderwijs, die duidelijk maakt waar de school voor staat en waar ze naartoe wil. De nieuwe visie en kernwaarden werden recent geëxpliciteerd naar aanleiding van de vernieuwde schoolorganisatie. 'De Moerbei' profileert zich als een kleine, groene school met een vernieuwde visie op leren. De kernwaarden zijn: Oriëntering, Motivatie, Eigenaarschap, Groei en Ambitie.

De visie is ontwikkeld in overleg met het volledige team en is terug te vinden op de website van de school. Ondertussen is er een vernieuwde visie ontwikkeld op leren, op samenwerking, op leerbegeleiding, op infrastructuur en is er een eerste aanzet tot het ontwikkelen van een visie op evaluatie.

De vooropgestelde doelen worden constructief aangepakt. Dit is de verantwoordelijkheid van elke leraar. Elk nieuw initiatief of project moet sporen met de vernieuwde visie van de school.

De hele organisatie en elk nieuw project vertrekt vanuit de implementatie van de visie. Dit heeft al geleid tot een aantal beleidskeuzes die worden bewaakt door alle betrokkenen.

Besluitvorming De middenschool beschikt over een schoolraad, een pedagogische raad en een actieve leerlingenraad en 'vriendenkring'. Formeel overleg vindt op geregelde tijdstippen plaats met de scholengroep, de decretale participatieorganen, de vak- en werkgroepen. Zowel onderwijskundige als onderwijsondersteunende onderwerpen staan op de agenda. De personeelsgebonden materies komen aan bod in het bijzonder onderhandelingscomité.

Het informatieplatform voor leraren is overzichtelijk en transparant uitgewerkt. De informatie en de verslagen staan ter inzage van alle personeelsleden. Elke medewerker heeft de mogelijkheid om de besluitvorming op te volgen en om eraan te participeren via de vak- en werkgroepen. Er is een duidelijke taakomschrijving voor de teamvergaderingen met een vaste agenda. De vakgroepvoorzitter bewaakt het goede verloop van de agenda.

Er zijn veel informele contacten tussen de leraren en tussen de leraren en de directie. Daarbij is er voldoende aandacht voor die leraren die, omwille van de vernieuwde organisatiestructuur, nog niet betrokken zijn bij de 'Nesten' van het eerste leerjaar. Het is belangrijk voor de functionele en participatieve besluitvorming om dit te bewaken.

De directeur streeft ernaar om alle medewerkers informeel en formeel te betrekken in de besluitvorming teneinde samen de visie waar te maken voor alle leerlingen en hun ouders.

Kwaliteitszorg De school onderzoekt op systematische wijze haar eigen kwaliteit, vooral op basis van een analyse van de inputgegevens. Als direct gevolg van deze analyse is er gekozen voor een innoverend organisatiemodel in de eerste graad om op die manier de school toekomstperspectief en een nieuw elan te geven.

De school bevroegt ouders en leerlingen en scoort hoog op welbevinden. De laagdrempeligheid en de veilige leer- en leefomgeving, de grote zorg voor leerlingen, de begeleiding in hun persoonlijkheids- en leerontwikkeling, de innovatiebereidheid en de permanente inzet van het team, bepalen mee de expliciete keuze voor 'De Moerbei'.

De inhoudelijke doeltreffendheid van het nieuwe organisatiemodel zal pas ten volle blijken na enkele schooljaren. De stijging van het aantal leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad wordt alvast als een eerste succes ervaren na het dieptepunt in het leerlingenaantal van vorig schooljaar. Inzake de slaagkansen in het vervolgonderwijs ontbreekt het aan gegevens omdat de school afhankelijk is van de feedback van andere instellingen. Inhoudelijke verbeteracties op basis van correcte outputgegevens, zijn er nog niet.

De positieve houding die de school aanneemt ten aanzien van de doorlichting, bevestigt het belang dat ze hecht aan kwaliteitszorg en kwaliteitsverbetering in functie van de leerlingen. Bovendien getuigt de investering in innovatie met ondersteuning vanuit de pedagogische begeleidingsdienst en vanuit derden, van ontwikkelings- en veranderingsbereidheid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Engels in de tweede graad aso.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in de tweede graad bso Basismechanica.
- De uitrusting van de 'nestklassen', de taalklassen en de werkplaatsen.
- De aandacht voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De gerichte en continue aandacht voor het welbevinden van elke leerling.
- De vele initiatieven op school- en op klasniveau die de leerbegeleiding personaliseren.
- De kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET.

Wat betreft het algemeen beleid

- De inzet en gedrevenheid van het team om de nieuwe organisatiestructuur in de eerste graad alle kansen te geven.
- De keuze voor onderwijsvernieuwing en het ontwikkelen van een schoolspecifieke visie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het beheersingsniveau in het onderwijsaanbod voor moderne vreemde talen.
- Het afstemmen van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aansturing van het talenbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het onderwijsaanbod rationaliseren.
- Het vakoverleg richten op het kernproces en op inhoudelijke thema's.
- Het overleg tussen vakleraren binnen de scholengroep faciliteren.
- Het nascholingsaanbod voor vakspecifieke nascholingsbehoeften van het personeel verzekeren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in de A-stroom van de eerste graad en in de tweede graad aso.
- De leerplanrealisatie voor hout in de tweede graad bso Hout.
- De leerplanrealisatie voor techniek in de A-stroom van de eerste graad.
- De leerplanrealisatie voor techniek in 1B.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans, techniek	
Graad 1 B	techniek	
Graad 1 Latijn	Frans	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Frans, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, techniek	
Graad 1 Sociale en technische vorming	Frans	
Graad 2 ASO Latijn	Frans	
Graad 2 ASO Wetenschappen	Frans	
Graad 2 BSO Hout		hout

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-01-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Els VAN RAEMDONCK de inspecteur-verslaggever	Christel BRUGGE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	